

ТАНКИД, АДАБИЁТШУНОСЛИК

ЛИШЕР НАВОЙИ АСАРЛАРИ йигирма жилдик түлпами яратилиши навоинишунослик, ўзбек матнчилиги, хусусан, Навоий матнининг ўрганилиш тархидга мухим боскич бўйини шубҳасиз. Ушбу илмий нашр эмиссия шу пайтавча турлияслаб, шакл, ҳақида чоп этилган асарлар матнини умумлаштириш, савия ва сифат дарақсанни кўтариш, камчиликларни бартараф килиш, ютуқларни умумлаштириш, матнинушосликнинг муким қонуниятларини аёллаштириш каби масъуллиятни вазифалар кирди. Нашр мобайнида бу вазифалар муйян мінкорда амалга ошишга, шунингдек, кутилмаган янги нуқсонлар, илмий нашрлар гайриклини ёндашув белгилари юзага келмоқда. Булар, айниқса, учнин жилдада яқон кўзага ташланади. Ушбу жилдан Алишер Навоийнинг «Хазойин ул-маоний» рубобий кулиниёт бошлиган ва унинг таркибидағи биринчи девон — «Гаройиб ус-сигар» ўрин олган.

Маълумки, «Гаройиб ус-сигар» 1959 йили «Хазойин ул-маонийнинг биринчи жилди тарзда Ҳамид Сулеймон томонидан «Фено» нашриётидаги чоп этилган эди. Демак, бу — «Гаройиб ус-сигар»нинг иккичи илмий нашр. Янги нашр олдинги нашр асосида таъвилланган. Бу ношияларга мъълум имтиёз берни билан биргина ўзгаришга ўзгарилигини хам оширади. Чунки биринчи нашр илмий-танқидий матн асосида бундэд этилган. Шунинг учун янги нашрни унга биринчи нашр билан киёсий ўрганинг натижасидагина тўғри беко бериш, ютуқ-камчиликларни холос кўрсатиш мумкин.

Янги китоб ютуқларини белгилайдиган бўлсак, аввало, «Гаройиб ус-сигар» девони нашрни тўйдирилган, дейшишизга асос бор. Биринчи нашрда берилмаган 80-, 81-ғазаллар, 24-, 27-, 28-қитъялар бу нашрда тикланган.

Баъзи байтларнинг ўрнини алмаштириш, тақрорланган байт ё мисраларни таътиба солиши каби таркибий ўзгаришлар кузатилди. Қувонарлиси, ношиялар айни маънни ва имловий нуқсонларни тузатига ўршишганлар. Яхшигина тузалини юзага чиқарган:

Чарх мотам кисмати бермеш манга ё оҳдин

Пардан шабгун била ёйимш менн ўрённи дуд.

Бу 125-ғазалдаги 8-байтнинг аввали нашрдан олинган ҳолати. Унда иккита жийдид хато бор: «кисмат» (кимим) сўзи «кисмат», «бломи» — «бўйими» ёзилиш кетган. Хатолар оддий китобхоналарни асл мазмундаги чагират, мазмунини иктилои талқин этишига мойил мутахассисларнинг «Лирик қахрамон ўзининг тақдидан ноҳорозлигини ўртага солиб «Чарх мотам кисмати бермеш манга, дейдик, сингари шарҳларига сабаб бўларди. Янги нашр байтни кусурлардан тозалаб, аслиятни юзага чиқарган:

Чарх мотам кисмати бермеш манга ё оҳдин

Пардан шабгун била ёйимш менн ўрённи дуд.

57-ғазалда «Ҳар тарфудин чарға тузган хайли мужонини кўрбуга сатри иккни ўрнинда — 4-, 8-байтларда тақрорланган эди. Янги нашр мутасадидларни бу нуқсонни пайқаб, 8-байтда асл матнини — «Ҳар саҳароҳ субхникин чоки гириронин кўрбуга» сатрини тикилагандар. 39-ғазалда таҳаллуси туталмада сунг келган саъзини бойт на мантиқон, на бадий мазмун жиҳатидан асарига ётишмай турган эди. Шунинг учун бўлса керак, ношиялар унга тушшиб көлдирилганлар. Аммо шу ислоҳи сабаби саҳфа наизида изоҳлаб кетилиса, илмий нашр табиатига мувоғиқ ниш бўларди.

Нашрда юшма сўзлар имлосидан ижобий ўзгаришлар бор. Биринчи нашрда ахрияти ёзилган «нақшлардод», «зваророр», «бадибади» мабоби юшма кўшиб ёзилган. Нашр муаллифларни классик матнни белgilari кўллаша сози-ларни кўрсатишга ўзгаришлар. Бирок, бундай ижодий ютуқлар бутун девон доирасидан кўзга ташланмайди. Аксинса, ютуқларга со солувчи нуқсонлар кўйлини кетган.

Энг ачинчарлиси, ўтика йил бурунгаш навоининг ютуқларни бор. Биринчи бар берилган, матн анчанин сабаби ўзгаришларга ўз тутган. Дебочадаги бир жумла эса ё стайнин, ё тасодифан (сабаби изоҳланмаган) кисмати ўрнинда (11-бет).

«Хазойин ул-маонийнда» ҳар бир харф билан тугалланган газалларга мажсуз сарвалаҳи кўйилган. Масалан, «Беъ ҳарфи-нинг балоларининг видоюти» «Гаройибдаги» сингари. Биринчи нашрда Навоий сарвалаҳларининг бадий кимматига тўла ёзтибор берилди, сарвалаҳнинг араб ёзувидаги кўрниши зиннатни тарзда алоҳида жойлаштирилган, ҳозирги илмомиздаги шаклида эса сарвалаҳа бағисланган ҳарф кўштироқса олинган эди. Янги нашрда сарвалаҳнинг арабча шакли, кўштироқ санам бар берилди. Жуда бўлмас, ёлизи ҳарфнинг арабасини бериси лозим ва бунга «Фено» нашриётининг имконини бор эди. «Айн ҳарфининг ийорларининг аломати «Гаройибдаги» сарвалаҳаси кишини танг қолдирилди. «Ийор» — нима дегани? Биринчи нашрда аниқ ёзди: «Айёр» ёзувини сислоҳи этишга нима жоҳат бор эди, тушуниш кийин.

ИТОБАДА БИРИЧИН НАШРДАГИ матнини билб-билмай ўзгаришни холлари кўп. Мана, ўзгаришга учраган байтларди бир:

Биринчи нашрда: *Ҳар тарфудин чарға тузган хайли мужонини кўрбуга сатри иккни ўрнинда*

Ваҳ, не лўйинвашдур ул қотилки, умдан ҳалининг

Конини тўймакча ҳар бир кирпигидур иштаре.

Иккичини нашрда:

Ваҳ, не лўйинвашдур ул қотилки, умдан ҳалининг

Конини тўймакча ҳар бир кирпигидур иштаре.

Иккичини нашрда:

Ваҳ, не лўйинвашдур ул қотилки, умдан ҳалининг

Конини тўймакча ҳар бир кирпигидур иштаре.

Иккичини нашрда:

Ваҳ, не лўйинвашдур ул қотилки, умдан ҳалининг

Конини тўймакча ҳар бир кирпигидур иштаре.

Иккичини нашрда:

Ваҳ, не лўйинвашдур ул қотилки, умдан ҳалининг

Конини тўймакча ҳар бир кирпигидур иштаре.

Иккичини нашрда:

Ваҳ, не лўйинвашдур ул қотилки, умдан ҳалининг

Конини тўймакча ҳар бир кирпигидур иштаре.

Иккичини нашрда:

Ваҳ, не лўйинвашдур ул қотилки, умдан ҳалининг

Конини тўймакча ҳар бир кирпигидур иштаре.

Иккичини нашрда:

Ваҳ, не лўйинвашдур ул қотилки, умдан ҳалининг

Конини тўймакча ҳар бир кирпигидур иштаре.

Иккичини нашрда:

Ваҳ, не лўйинвашдур ул қотилки, умдан ҳалининг

Конини тўймакча ҳар бир кирпигидур иштаре.

Иккичини нашрда:

Ваҳ, не лўйинвашдур ул қотилки, умдан ҳалининг

Конини тўймакча ҳар бир кирпигидур иштаре.

Иккичини нашрда:

Ваҳ, не лўйинвашдур ул қотилки, умдан ҳалининг

Конини тўймакча ҳар бир кирпигидур иштаре.

Иккичини нашрда:

Ваҳ, не лўйинвашдур ул қотилки, умдан ҳалининг

Конини тўймакча ҳар бир кирпигидур иштаре.

Иккичини нашрда:

Ваҳ, не лўйинвашдур ул қотилки, умдан ҳалининг

Конини тўймакча ҳар бир кирпигидур иштаре.

Иккичини нашрда:

Ваҳ, не лўйинвашдур ул қотилки, умдан ҳалининг

Конини тўймакча ҳар бир кирпигидур иштаре.

Иккичини нашрда:

Ваҳ, не лўйинвашдур ул қотилки, умдан ҳалининг

Конини тўймакча ҳар бир кирпигидур иштаре.

Иккичини нашрда:

Ваҳ, не лўйинвашдур ул қотилки, умдан ҳалининг

Конини тўймакча ҳар бир кирпигидур иштаре.

Иккичини нашрда:

Ваҳ, не лўйинвашдур ул қотилки, умдан ҳалининг

Конини тўймакча ҳар бир кирпигидур иштаре.

Иккичини нашрда:

Ваҳ, не лўйинвашдур ул қотилки, умдан ҳалининг

Конини тўймакча ҳар бир кирпигидур иштаре.

Иккичини нашрда:

Ваҳ, не лўйинвашдур ул қотилки, умдан ҳалининг

Конини тўймакча ҳар бир кирпигидур иштаре.

Иккичини нашрда:

Ваҳ, не лўйинвашдур ул қотилки, умдан ҳалининг

Конини тўймакча ҳар бир кирпигидур иштаре.

Иккичини нашрда:

Ваҳ, не лўйинвашдур ул қотилки, умдан ҳалининг

Конини тўймакча ҳар бир кирпигидур иштаре.

Иккичини нашрда:

Ваҳ, не лўйинвашдур ул қотилки, умдан ҳалининг

Конини тўймакча ҳар бир кирпигидур иштаре.

Иккичини нашрда:

Ваҳ, не лўйинвашдур ул қотилки, умдан ҳалининг

Конини тўймакча ҳар бир кирпигидур иштаре.

Иккичини нашрда:

Ваҳ, не лўйинвашдур ул қотилки, умдан ҳалининг

Конини тўймакча ҳар бир кирпигидур иштаре.

Иккичини нашрда:

Ваҳ, не лўйинвашдур ул қотилки, умдан ҳалининг

Конини тўймакча ҳар бир кирпигидур иштаре.

Иккичини нашрда:

Ваҳ, не лўйинвашдур ул қотилки, умдан ҳалининг

Конини тўймакча ҳар бир кирпигидур иштаре.

Иккичини нашрда:

Ваҳ, не лўйинвашдур ул қотилки, умдан ҳалининг

Конини тўймакча ҳар бир кирпигидур иштаре.

Иккичини нашрда:

Ваҳ, не лўйинвашдур ул қотилки, умдан ҳалининг

Конини тўймакча ҳар бир кирпигидур иштаре.

Иккичини нашрда:

Ваҳ, не лўйинвашдур ул қотилки, умдан ҳалининг

Конини тўймакча ҳар бир кирпигидур иштаре.

Иккичини нашрда:

Ваҳ, не лўйинвашдур ул қотилки, умдан ҳалининг

Конини тўймакча ҳар бир кирпигидур иштаре.

Иккичини нашрда:

Ваҳ, не лўйинвашдур ул қотилки, умдан ҳалининг

Конини тўймакча ҳар бир кирпигидур иштаре.

Иккичини нашрда:

Ваҳ, не лўйинвашдур ул қотилки, умдан ҳалининг

Конини тўймакча ҳар бир кирпигидур иштаре.

Иккичини нашрда:

Ваҳ, не лўйинвашдур ул қотилки, умдан ҳалининг

Конини тўймакча ҳар бир кирпигидур иштаре.

Иккичини нашрда:

Ваҳ, не лўйинвашдур ул қотилки, умдан ҳалининг

Конини тўймакча ҳар бир кирпигидур иштаре.

Иккичини нашрда:

Ваҳ, не лўйинвашдур ул қотилки, умдан ҳалининг

Конини тўймакча ҳар бир кирпигидур иштаре.

Иккичини нашрда:

Ваҳ, не лўйинвашдур ул қотилки, умдан ҳалининг

Конини тўймакча ҳар бир кирпигидур иштаре.

Иккичини нашрда:

Ваҳ, не лўйинвашдур ул қотилки, умдан ҳалининг

Конини тўймакча ҳар бир кирпигидур иштаре.

Иккичини нашрда:

Ваҳ, не лўйинвашдур ул қотилки, умдан ҳалининг

Конини тўймакча ҳар бир кирпигидур иштаре.

Иккичини нашрда:

Ваҳ, не лўйинвашдур ул қотилки, умдан ҳалининг

Конини тўймакча ҳар бир кирпигидур иштаре.

Иккичини нашрда:

Ваҳ, не лўйинвашдур ул қотилки, умдан ҳалининг

Конини тўймакча ҳар бир кирпигидур иштаре.

Иккичини нашрда:

Ваҳ, не лўйинвашдур ул қотилки, умдан ҳалининг

Конини тўймакча ҳар бир кирпигидур иштаре.

Иккичини нашрда:

Ваҳ, не лўйинвашдур ул қотилки, умдан ҳалининг

Конини тўймакча ҳар бир кирпигидур иштаре.

Иккичини нашрда:

Ваҳ, не лўйинвашдур ул қотилки, умдан ҳалининг

Конини тўймакча ҳар бир кирпигидур иштаре.

Иккичини нашрда:

Ваҳ, не лўйинвашдур ул қотилки, умдан ҳалининг

Конини тўймакча ҳар бир к

Файбулла САЛОМОВ

ДУНЁ ЭКАН БИР ҚҰШИК

Дунё экан шунчаки
бір құшик
авж пардасти,
нақароти,
оханды
билан.

Дунё экан
бір құшик
үз завқи,
үз шавқи,
нідоси
билан.

Гұдак келар дунёға
Үз құшиғин күйлаб:
— Инга, инга...

Инсон ўтар оламдан:
Ювіб, тараб, тозалаб,
Қағанблаб танин оққа,
Құярлар қора
тупроққа —
Мунгли охандығушыда.

Vafo FAZILZULLA

ҚҰКЛАМНИНГ ТҰҢҒИЧ КУНИ

От арава ишга түшди.
Гүрідан түрді узум.
Құёшни құшта құшди,
Далада гұдак рүз.
Ұйғон, болам, ұйғон-а,
Соғлар бугун девона.
Ариқни топди ялпиз.
Қычига чопди сингил.
Бұлмокчи едінг ҳофиз.
Қаёқда қолдинг күнгіл.
Ұйғон, болам, ұйғон-а,
Соғлар бугун девона.
Халтасин қоқлаган چүл.

Чаккасига гул тақади.
Гулкакшар сульв
дүмбүл,
Тогда гулдан ёқади.
Ұйғон, болам, ұйғон-а,
Соғлар бугун девона.
Түргоги совиған момо.
Томиридан чиқади
чечак.
У кийган мөвий ридо.
Ұлан айтб беражак.
Ұйғон, болам, ұйғон-а,
Соғлар бугун девона.

Тонғада үйғонада құкарған тупроқ,
Түргиди мен эккан сұнғы сабрлар.
Қаҳратон остиға қолмасдан өрбөр,
Қүешіга таллана бошлар қабрлар...

ҚҰКЛАМ

Яна баҳор келди...

Абдулла ОРИПОВ

Яна баҳор келди, бу ўзға баҳор,
Түрилар әйрігіда занғори қасос.
Үрінлар күтартан түглиппірді зор,
Мен Абдулла эмас, Вафоман, холос.
Ҳамал варраклари құлдир орзуға,
Номсыз қызғалдоклар исін әйлайды.
Қабри очылған гул чоптан қозыға,
Қүрінің бинафшани, мильтік үйлайды.
Майса қуршовида қолған дала-түз,
Дайда булатулардан ичади заҳар.
Кімга қайтураман, борми менде сүз,
Бугун лолаларнинг мазори шаҳар.
Хотир чирик арқон, менинг багрим қон,
Нега бұлбулдарни гүрга тиқділар,
Хаяжонда номи улғайған зотлар,
Чала әтиқоди бүліп чиқділар.
Қишлоқ. Гап халталар орзумга дордір,
Ұғырда ҳайраттіннің қоқидай түйіб.
Мехримга онам, отам, укамлар зордір,
Тириклар мотамига юрбаман күйі.
Яна баҳор келди, бу ўзға баҳор,
Менинг күп тилемінде етмайди ақлым.
Фақат бир ишончим Шарқдек үстивор,
Ұйғон, бир үйғониб, ухлаган халқым.

Үйғонмоқ истайсан оппоқ саҳарда,
Сүқір құзларнинги ишқалаб беүн.

БАНДАРГОХДА

Аввал шошилгандик, қаны

иілдам бүл,
Бири — бири мізге берішиб далда.
Елкан күтариған, олда равон йұл,
Шамод тиңиб қолды үшүш маҳада.
Ногох билип қолдик тұхтаган шамод,
Кема сәёзлик да бўлмоқладир гарк.
Фурсат бу ҳолатга күнкіди дархол,
Яшашын болшади лоқайды бефарк.
Табайт инсона бўйсунмас, инжики
Эринчоқ шамоллар үйғонар қачон?
Омонат иқбали интизор, интиқ,
Термулар халойнк үфқа томон!
Яна шамол эди, ур-йикит, жанжал
Хамма шошилади тағин кемага.
Хеч кимнинг үйінгел келмас бу маҳал
Бунча шоқин-сурон нечун, нимага?
Тағин шошиламиз. Тағин түполон.
Омонат иқбали парво қылмаймиз.
Кема бизни элтар қаёқда, қачон,
Етар манзилимиз аммо билмаймиз!

БОШ

Гоҳ айтамиз тутоқиб бир пас,
Үзиб ташлаш жоңыздыр дархол.
Гоҳ үйлаймиз, узиш шарт әмас
Этиг олслак, үзгара ахвол.
Садоқатли маҳрамдек бўйин,
Олиб юрар мағрар бардоши.
Этиг олиш нақадар қийин,
Үзиб ташлаш бўлмас бу бошни.

Абдумажид АЗИМ

Сатрлар шовуллар шотомирларда,
Хаётинг ялт этган лаҳзадир — учқун.
Бедор, беҳаловат бу умрларда,
Столга чироқдек әгълдан забун.
Құзинга ғәдудулар үйлесін алас,
Липилаб тұхтамай әннинш зарур.
Бу сүнгісі сатрдір, бу сүнгісі нағас,
Сұзларни рұхингідан құпордінг оғир!
Тун узун, бўғзинга тиқиляр жонинг,
Вазиу қояғынан тұралған бардош.
Бир әнгай қолдуздыр гүйе ҳар онинг,
Хар сўзинг қарсилаб синаётгандан жудо.
Саргашта бу кўхна чекислилар аро,
Қолдуздар охини бедор тинглайсан.
Қоғозга мук тушган далли фуқаро,
Ниҳоң, кимлигинг буқун англайсан.
Англайсан, қўзларнин очиilar бирдан,
Рұхингин аллалар бокий чекислил.
Осмондан ғәмайди, чикмайди Ердан,
Жаҳолат, истибад, зулм, эрксизлил!
Англайсан, эхтимол шу лаҳзаларда
Столга чироқдек әглиб забун.

Дунё экан карвонсарой
кирой,
Инсон унинг ҳусн-жамола,
чирой.
Умр экан катта ашула,
Бир лаҳзалик маҳрам
хиргойн.

Дунё экан
зафарлар қасидаси,
Замзамаю, асьаса,
Дунё экан телбанамо
васваса,
Мотамсаро марсия.
Сарин еллар эсгани сайин,
Осуда дамлар кечар,
оханглар оқар —
Қалблардан қалбларга
долғали, майнин
ва... тинади.
Сен ҳам оласан
тин.

Лек бўлмаған.
Дунё янгидан янгиланар,
Тўлар ошиқа.
Қўхна очун тугар
янги ва янги ишқни.
Келарлар бошқа ҳофизлар,
Дунё зуваласин,
ишқ ноласин
йўғириб

Янги қўшиқа.

Дунё экан
беш кунлик
Келиннинг уйи сингари,
ясоғлиқ бир жой,
үн беш кунлик ой,
Тошдан тошга урлиб,
кўпирлиб,
қутурлиб,
оқәтгандан
Шарқираган сой.
Хоҳ шоҳ бўл,
хоҳ гадо —
Баривир.
Дунё экан бир нозик адо.

Дунё экан минг йиллик
баёт,
Беш кунлик мұқтадо,
Нола, ағфон, мұножот.
Әй, жаҳон фуқароси,
Ошиқмисан, маъшүк,
Йўқсилми, дәхқон —
Қўли қадоқ, бағри қон:
Иқтидо қил, иқтидо —
Жаҳоннинг аввал боши,
Инсон меҳри, кўёши,
Борлиқнинг тамал тоши
Эрур масрур ишқ.
Инсон булиб туғилиш
бахти

Сенга этибди наисиб,
Огоҳ бўл, огоҳ:

Билиб қўй тириклик
сирин —

Бу ёргу дунёда
яша муҳаббат билан.
Жирлама бирорининг жирин,
Кўйла ўз қўшиғинни.
О, Файбулло, Файбулло,
Бўлсанг-да митти чумоли,
Ўзни чоғлаб фил,
Юрдинг foғif bilib
неча йил,
Кеч келдинг сен
ёргу дунёга.

Е жуда эрта.
Панд берди

хажр ё фироқ.

Бироқ —
Кеч билиб қолдинг
Дунёнинг сирри асрорин.
Унинг маҳзун
Бир «Чўли Ироқ».
Англаб қолдинг кеч
ўзинг ҳам эканнинг
Бир адашган сайдек
Ва гариф

ошиқ.

Шокиржон ҲАҚИМОВ

ГАПИР

Қўшмагин ёлғонни ҳеч, ҳар бир сўзинг ролаб
гапир,
Барчасини бир хилу бешубҳа белослаб гапир.
Ҳақ эсанг аста-секин шошмай сўзинг бошлагил,
Ҳеч ишончлар сенга ҳаттоки, ҳалослаб гапир.
Бирга ортуғ бирга кам сўзлар бари раг айлагай,
Ҳеч малол келтирматин ҳам барчага мослаб

гапир.

Сен билан дўстинг сўзи бир хилда чиқса ҳашибди,

Фарқини ортиримагил тадбир-ла таққослаб

гапир.

Кимсаларни номини балчиққа қўшмоқ ҳам уят,

Кимни сен лойиқ десаңг, обрӯлаб, ихлослаб

гапир.

Тил уида, Шокиро, гаплашма инсон олдида,

Чин кўнгил бирлан анга қалбинг қўрин хослаб

гапир.

СЕНИ КЎРСАМ

Сени кўрсам, юмиб очсан, қўзимни,

Висолинг бахтиёр эта ўзимни,

Мұхаббат ганжини сенга тутарман,

Жаҳонча ўйлагин кўп озими.

Қулогинга исирсангдек тақиб ол,

Бу ишқим ҳақида айтган сўзимни.

Хилолинг ёнига, бергиз икозат,

Мунаққаш айламоққа юлдузимни.

Бирон шартнинг айтсан дессан:

«Қўзинга тўтиё этсан изимни».

Назар согланмусан менга мабодо

Қизитган ногларингда шўх базмни.

Туганса Шокирингда сабуру бардош,

Қаердан излагайдурман тузимни.

Суюн МУСТАФО

Қарчигай қуш жон сақлади қояда,

Жондан азиз нима бордир дунёда?

Жондан ширин Ватанинг бор, элининг бор

Тириклигинг шулар билан зиёда.

Олҳо бўлсин, олҳо бўлсин, ол бўлсин,

Танҳо юртинг, номус оринг бор бўлсин.

Азиз эрса жонинг элу юртингдан,

Бир умрга алл қоматинг дол бўлсин.

Саваш бўлса мард майдонда синалар,

Уғи тугар юрти учун оналар.

Қўрқоқ кунда, мард ўлади бир марта,

Юрт деб жонни тиккан ўғлон саналар.

Ойдин кўлнинг ўрдага мўл, гози мўл,

Ут тушаси бирга ёнар қуриқ-хўй,

Фарзанд эрсанг, таёғинг ҳам барг ёзар,

Биринчидан муродига элтарида...

Биринчидан муродига элтарида

Шароф БОШБЕКОВ

БИТТА ҚУШИК ЭШИТАЙЛИК!

«ХИШИ КАЙФИЯТ» РАДИО ЭРТАЛИГИ УЧУН

БИРИНЧИ БОШЛОВЧИ. Ассалому алайкум, хурматли радио тингловчи! Узбекистон радиосининг «Хиши кайфият» программаси яна эфирда!

ИККИНЧИ БОШЛОВЧИ. Мухтарам дўстлар, ижозатнинг билан ҳозир битта қушик эшиттирасак.

Қушик

БИРИНЧИ БОШЛОВЧИ. Шуҳратжон, мана ҳозир кимдир ишга, кимдир ўшиши, яна кимдир боғчага боришин учун ҳозирлини кўрдиган...

ИККИНЧИ БОШЛОВЧИ. И-и, шошман, Ҳожиакбар, ўша боғчага кетиш тарафдуда турган укарамиз, сингилларимизга атаб битта қушик эшиттирасак, нима дейсан?

БИРИНЧИ БОШЛОВЧИ. Жуда яхши-да!

Қушик

ИККИНЧИ БОШЛОВЧИ. Баҳор — ажойиб фасл-да, Ҳожиакбар...

БИРИНЧИ БОШЛОВЧИ. Э, нимасини айтасиз. Шуҳратжон! Шу, десанги, «Баҳор» деган сўзни эшитишни билан, негадир, қушик айтгим келади!

ИККИНЧИ БОШЛОВЧИ. Бунинг нимаси ёмон? Майли, ўзингиз айтсанги-дуруст бўлмас, келинг, яхши-и, ёш, келажага порлок хонандам ижорсида баҳор хақидаги қўйинлардан бирини эшиттирамиз!

БИРИНЧИ БОШЛОВЧИ. Жуда тўғри, чумчук сўйса ҳам қассоб сўйсин!

Қушик

ИККИНЧИ БОШЛОВЧИ. Нима деятувдик? Ҳа, баҳор — ажойиб фасл! Баҳор — ўйгони фасли! Баҳорда ҳамма, ҳар бир тирик жон...

Қушик

ХАМИДУЛЛА ЕҚУБОВ

АҲИЛЛИК

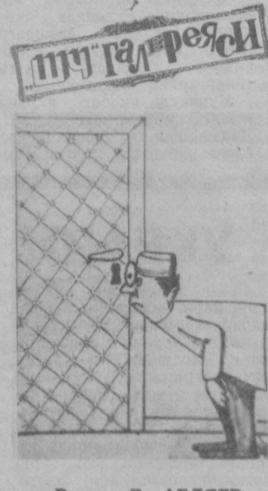
Бўйлас сира
Така-птика
юрганимз.
Иноқ жуда
Ака-ува.
Жигаримиз.
Жанжал-гавла
Келмас яин,
Ет бўлишар.
Ота-она
Кўзи чақин,
Шод бўлишар.

ЭЛЧИ, КЕЛ-ЧИ

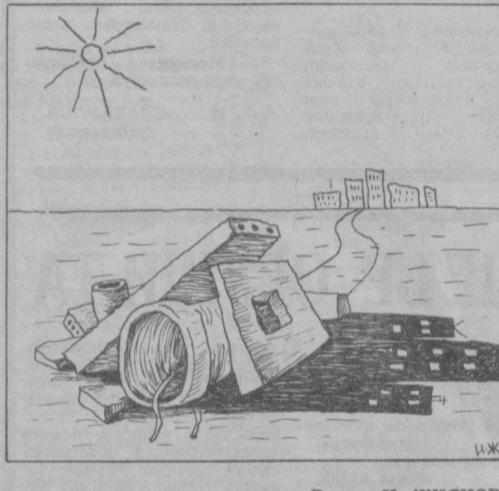
Жаноб элчи,
Бизга кел-чи,
Үртоқ бўлиб
Кўзни беч-чи.
Очиқ субҳат
Дам-дам бўлсин.
Курол-ярор
Кам-кам бўлсин.
— Каупут! — деймиз.
Тинчлик кулсин,
— «Салот!» деймиз.

БИЛИБ ҚУИ!

Денгиз усти
Епилас,
Тошли тоғлар
Чопилас.
Кобил фарзанд
Бўлмасам,
Менга чин дўст
Топилмас.

Рассом Р. АБЛЯЕВ

Рассом И. ЖИЯНОВ

Оиласиз Сурхондарё вилоятининг Яккабог ҳоњисида яшаган. Қашқадарё вилоятининг Чирокчи ҳоњисиздан ўзимиз бўлган! Ота-онанлиз Кораянтоқ қишлоғига қўйим топшишиб, «Кўйдала» соҳибзода сўнгизда пенсияга чиқкан.

Акак, бурхон Яккабог ҳоњисидаги Ворошилов мактабдаги мактабда ўкишини бошлаб, Чирокчидағи Беруний номи билан аталаучи илим даргоҳидаги ўйинчи сифин туғатганлар. Илгари Шерро Рашидов мактабда мактабда мулланлик килардилар, ҳозир Шота Руставеллиномидаги мактабдаба ишлайдилар.

Сездим, кувинг хакида ўзимизда ламасанги ҳам, лўли бўлиб кет-еъ, деб юбордингиз.

Аммо онларни — на отами, на аками кўйимиздан айлай олмасиз. Биз қарниб 50 йилдан бўён бир жадид — ҳозирни Қашқадарё вилоятининг Чирокчи ҳоњисидаги Қўйдала қишлоғига яшаб, ўзимизда ўзимизда яшаган. Отам бир мактабда ўкишига, яшади, яшади.

Акак бир мактабда ўкишига, яшади, яшади.

Олий таълим ва ўзга маҳсус ҳамда Мирориф нозирликларни билан Ҳунар-техника давлат кўмітасидан омутха қилиб юборди. Ҳалқ билиб айтган экан: уч тугул, иккича кўчкорни билан юборди.

Иккича кўчкорни билан юборди. Ҳалқ билиб айтган экан: уч тугул, иккича кўчкорни билан юборди.

Акак бир мактабда ўкишига, яшади, яшади.

Олий таълим ва ўзга маҳсус ҳамда Мирориф нозирликларни билан Ҳунар-техника давлат кўмітасидан омутха қилиб юборди. Ҳалқ билиб айтган экан: уч тугул, иккича кўчкорни билан юборди.

Акак бир мактабда ўкишига, яшади, яшади.

Олий таълим ва ўзга маҳсус ҳамда Мирориф нозирликларни билан Ҳунар-техника давлат кўмітасидан омутха қилиб юборди. Ҳалқ билиб айтган экан: уч тугул, иккича кўчкорни билан юборди.

Акак бир мактабда ўкишига, яшади, яшади.

Олий таълим ва ўзга маҳсус ҳамда Мирориф нозирликларни билан Ҳунар-техника давлат кўмітасидан омутха қилиб юборди. Ҳалқ билиб айтган экан: уч тугул, иккича кўчкорни билан юборди.

Акак бир мактабда ўкишига, яшади, яшади.

Олий таълим ва ўзга маҳсус ҳамда Мирориф нозирликларни билан Ҳунар-техника давлат кўмітасидан омутха қилиб юборди. Ҳалқ билиб айтган экан: уч тугул, иккича кўчкорни билан юборди.

Акак бир мактабда ўкишига, яшади, яшади.

Олий таълим ва ўзга маҳсус ҳамда Мирориф нозирликларни билан Ҳунар-техника давлат кўмітасидан омутха қилиб юборди. Ҳалқ билиб айтган экан: уч тугул, иккича кўчкорни билан юборди.

Акак бир мактабда ўкишига, яшади, яшади.

Олий таълим ва ўзга маҳсус ҳамда Мирориф нозирликларни билан Ҳунар-техника давлат кўмітасидан омутха қилиб юборди. Ҳалқ билиб айтган экан: уч тугул, иккича кўчкорни билан юборди.

Акак бир мактабда ўкишига, яшади, яшади.

Олий таълим ва ўзга маҳсус ҳамда Мирориф нозирликларни билан Ҳунар-техника давлат кўмітасидан омутха қилиб юборди. Ҳалқ билиб айтган экан: уч тугул, иккича кўчкорни билан юборди.

Акак бир мактабда ўкишига, яшади, яшади.

Олий таълим ва ўзга маҳсус ҳамда Мирориф нозирликларни билан Ҳунар-техника давлат кўмітасидан омутха қилиб юборди. Ҳалқ билиб айтган экан: уч тугул, иккича кўчкорни билан юборди.

Акак бир мактабда ўкишига, яшади, яшади.

Олий таълим ва ўзга маҳсус ҳамда Мирориф нозирликларни билан Ҳунар-техника давлат кўмітасидан омутха қилиб юборди. Ҳалқ билиб айтган экан: уч тугул, иккича кўчкорни билан юборди.

Акак бир мактабда ўкишига, яшади, яшади.

Олий таълим ва ўзга маҳсус ҳамда Мирориф нозирликларни билан Ҳунар-техника давлат кўмітасидан омутха қилиб юборди. Ҳалқ билиб айтган экан: уч тугул, иккича кўчкорни билан юборди.

Акак бир мактабда ўкишига, яшади, яшади.

Олий таълим ва ўзга маҳсус ҳамда Мирориф нозирликларни билан Ҳунар-техника давлат кўмітасидан омутха қилиб юборди. Ҳалқ билиб айтган экан: уч тугул, иккича кўчкорни билан юборди.

Акак бир мактабда ўкишига, яшади, яшади.

Олий таълим ва ўзга маҳсус ҳамда Мирориф нозирликларни билан Ҳунар-техника давлат кўмітасидан омутха қилиб юборди. Ҳалқ билиб айтган экан: уч тугул, иккича кўчкорни билан юборди.

Акак бир мактабда ўкишига, яшади, яшади.

Олий таълим ва ўзга маҳсус ҳамда Мирориф нозирликларни билан Ҳунар-техника давлат кўмітасидан омутха қилиб юборди. Ҳалқ билиб айтган экан: уч тугул, иккича кўчкорни билан юборди.

Акак бир мактабда ўкишига, яшади, яшади.

Олий таълим ва ўзга маҳсус ҳамда Мирориф нозирликларни билан Ҳунар-техника давлат кўмітасидан омутха қилиб юборди. Ҳалқ билиб айтган экан: уч тугул, иккича кўчкорни билан юборди.

Акак бир мактабда ўкишига, яшади, яшади.

Олий таълим ва ўзга маҳсус ҳамда Мирориф нозирликларни билан Ҳунар-техника давлат кўмітасидан омутха қилиб юборди. Ҳалқ билиб айтган экан: уч тугул, иккича кўчкорни билан юборди.

Акак бир мактабда ўкишига, яшади, яшади.

Олий таълим ва ўзга маҳсус ҳамда Мирориф нозирликларни билан Ҳунар-техника давлат кўмітасидан омутха қилиб юборди. Ҳалқ билиб айтган экан: уч тугул, иккича кўчкорни билан юборди.

Акак бир мактабда ўкишига, яшади, яшади.

Олий таълим ва ўзга маҳсус ҳамда Мирориф нозирликларни билан Ҳунар-техника давлат кўмітасидан омутха қилиб юборди. Ҳалқ билиб айтган экан: уч тугул, иккича кўчкорни билан юборди.

Акак бир мактабда ўкишига, яшади, яшади.

Олий таълим ва ўзга маҳсус ҳамда Мирориф нозирликларни билан Ҳунар-техника давлат кўмітасидан омутха қилиб юборди. Ҳалқ билиб айтган экан: уч тугул, иккича кўчкорни билан юборди.

Акак бир мактабда ўкишига, яшади, яшади.

Олий таълим ва ўзга маҳсус ҳамда Мирориф нозирликларни билан Ҳунар-техника давлат кўмітасидан омутха қилиб юборди. Ҳалқ билиб айтган экан: уч тугул, иккича кўчкорни билан юборди.

Акак бир мактабда ўкишига, яшади, яшади.

Олий таълим ва ўзга маҳсус ҳамда Мирориф нозирликларни билан Ҳунар-техника давлат кўмітасидан омутха қилиб юборди. Ҳалқ билиб айтган экан: уч тугул, иккича кўчкорни билан юборди.

Акак бир мактабда ўкишига, яшади, яшади.

Олий таълим ва ўзга маҳсус ҳамда Мирориф нозирликларни билан Ҳунар-техника давлат кўмітасидан омутха қилиб юборди. Ҳалқ билиб айтган экан: уч тугул, иккича кўчкорни билан юборди.

Акак бир мактабда ўкишига, яшади, яшади.

Олий таълим ва ўзга маҳсус ҳамда Мирориф нозирликларни билан Ҳунар-техника давлат кўмітасидан омутха қилиб юборди. Ҳалқ билиб айтган экан: уч тугул, иккича кўчкорни билан юборди.

Акак бир мактабда ўкишига, яшади, яшади.

Олий таълим ва ўзга маҳсус ҳамда Мирориф нозирликларни билан Ҳунар-техника давлат кўмітасидан омутха қилиб юборди. Ҳалқ билиб айтган экан: уч тугул, иккича кўчкорни билан юборди.

Акак бир мактабда ўкишига, яшади, яшади.

Олий таълим ва ўзга маҳсус ҳамда Мирориф нозирликларни билан Ҳунар-техника давлат кўмітасидан омутха қилиб юборди. Ҳалқ билиб айтган экан: уч тугул, иккича кўчкорни билан юборди.

Акак бир мактабда ўкишига, яшади, яшади.

Олий таълим ва ўзга маҳсус ҳамда Мирориф нозирликларни билан Ҳунар-техника давлат кўмітасидан омутха қилиб юборди. Ҳалқ билиб айтган экан: уч тугул, иккича кўчкорни билан юборди.

Акак бир мактабда ўкишига, яшади, яшади.

Олий таълим ва ўзга маҳсус ҳамда Мирориф нозирликларни билан Ҳунар-техника давлат